

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ КОНСЕССИЯҶО

Қонуни мазкур муносибатҳои вобаста ба консессияро танзим намуда, салоҳияти мақомоти давлатӣ, шарт ва тартиби ба консессия додани объектҳо, ҳуқуқ ва ўҳдадориҳои консессиядор, иҷро ва мўҳлати шартномаи консессия, инчунин кафолати дастгирии фаъолияти консессионеро муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- консессия (иҷозат, гузашт) - (минбаъд - консессия) дар асоси шартномаи консессия бо пешниҳоди ҳуқуқи истифодабарии самараноки муваққатӣ ба консессиядор супоридани объектҳои моликияти давлатӣ, аз ҷумла: замин, сарватҳои зеризаминӣ, об, фазои ҳаво, олами набототу ҳайвонот, дигар моликияти давлатӣ ва боигарии табиӣ, ки қонунгузори манъ накардааст, инчунин ҳуқуқи бунёди (сохтмони) иншооти нав аз ҳисоби консессиядор бо шартҳои дар оянда баргардонидани онҳо ба давлат;
- шартномаи консессионӣ, шартномае, ки байни конседент ва консессиядор баста шуда, дар он ҳуқуқ, ўҳдадорӣ ва масъулияти тарафҳо, инчунин шартҳои амалишавии консессия муайян карда мешаванд;
- конседент - Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз номи он Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ баромад намуда, метавонанд фаъолиятанро тавассути мақомоти дахлдори давлатӣ амалӣ намоянд;
- консессиядор - шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ба истиснои ташкилоту муассисаҳои давлатӣ, ки ҳуқуқи консессияро тибқи шартномаи консессионӣ соҳиб шудаанд;
- объектҳои консессионӣ - объектҳои моликияти давлатӣ ва иншоотҳои, ки дар натиҷаи иҷрои шартҳои шартномаи консессия пайдо мешаванд;
- мақомоти консессионӣ - мақомоти давлатии аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ваколатдоршуда, ки ба онҳо бо тартиби муайянгардида ҳуқуқи ҳалли масъалаҳои консессия дода шудааст.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи консессияҳо

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи консессияҳо ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин аз санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон иборат мешавад.

Моддаи 3. Принципҳои фаъолияти консессионӣ

Фаъолияти консессионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти манфиатҳои миллӣ дар асоси принципҳои зерин сурат мегирад:

- қонуният;
- фоидаи тарафҳо;
- дар асоси озмун интихоб кардани консессиядор;
- даҳолат накардан ба фаъолияти хоҷагидорӣ консессиядор, ки дар

доираи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад;

- риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи истифодабарӣ ва ҳифзи табиат, қазри замин, об, ҳавзаи дарёҳо ва кӯлҳо, беҳатарии экологӣ ва санитарияи гигиени, суғурта, таъминоти иҷтимоӣ ва ҳифзи меҳнат;

- фаъолияти озод ва шаффофи конседент ва консессиядор ҳангоми татбиқи шартномаи консессионӣ;

- таъмини истеҳсоли маҳсулоти аз ҷиҳати экологӣ беҳатар, ки ба стандартҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ аст, агар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошанд.

Моддаи 4. Муносибатҳои моликият ҳангоми фаъолияти консессионӣ

1. Ба консессия супоридани объекти моликияти давлатӣ маъно ба консессиядор додани ҳуқуқи ихтиёрдорӣ объект ва ё ҳуқуқи бемӯҳлати иҷро намудани вазифаҳои муайяни давлатиро надорад.

2. Ҳамакнун ҳолис, ки консессиядор дар натиҷаи фаъолияти консессионӣ мегирад, дар ҳаҷми муайянкардаи шартномаи консессия (дар шакли моликият ё маблағ) моликияти ӯ мебошад.

3. Ҷумҳурии Тоҷикистон барои харидорӣ намудани маҳсулоти истеҳсолнамудаи консессиядор ҳуқуқи бартариятнок дорад.

БОБИ 2. ИДОРАКУНИИ МУНОСИБАТҲОИ СОҲАИ КОНСЕССИОНӢ ВА САЛОҲИЯТИ МАҚОМОТИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 5. Идоракунии давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ

Идоракунии давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти консессионӣ амалӣ карда мешавад.

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ мансуб аст:

- муайян намудани мақомоти консессионӣ;

- таҳияи барномаҳо оид ба самтҳои афзалиятноки фаъолияти консессионӣ;

- муқаррар намудани тартиби экспертизаи давлатии лоиҳа ва барномаҳои консессионӣ;

- муқаррар намудани тартиби бақайдгирии шартномаҳои консессионӣ ва ташкили назорати иҷрои онҳо;

- муайян намудани номгуӣ объектҳои консессия, ки ба консессия дода намешаванд ва ё ба консессия додани онҳо маҳдуд карда шудааст;

- бастанӣ шартномаҳои консессионӣ тибқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- ҳалли дигар масъалаҳои соҳаи муносибатҳои консессионӣ дар доираи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 7. Ваколати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

Ваколати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ аз инҳо иборат аст:

- тавсиф намудани объектҳои консессионӣ, ки ба сармоягузoron пешниҳод мегарданд;

- ташкил ва гузаронидани озмун аз рӯи объектҳои консессия, ки дар ихтиёри

онҳо қарор доранд;

- баستاني шартномаҳои консессионӣ аз рӯи объектҳои консессионие, ки дар ихтиёри онҳо мебошанд;
- ҳалли дигар масъалаҳо мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Ваколати мақомоти консессионӣ

Ваколати мақомоти консессионӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ аз инҳо иборат аст:

- ташкил ва гузаронидани озмунҳои консессионӣ;
- назорат ва риояи шартҳои шартномаҳои консессионӣ;
- таҳияи пешниҳодҳои консессионӣ;
- тартиб додани номгӯи объектҳои консессионӣ;
- пешбурди феҳристи ягонаи давлатии шартномаҳои консессионӣ;
- иҷрои дигар ваколатҳои, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудаанд.

БОБИ 3. ТАРТИБ ВА ШАРТҲОИ БА КОНСЕССИЯ ДОДАНИ ОБЪЕКТҲО

Моддаи 9. Таҳияи пешниҳодҳои консессионӣ

Пешниҳодҳои консессионӣ бо назардошти аҳамият ва зарурати иқтисодии объектҳои консессионӣ барои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби мақомоти консессионӣ таҳия карда мешаванд. Дар пешниҳодҳо навъи фаъолият муайян карда мешавад ва он феҳристи молу мулкӣ таҳвилшавандаро дар бар мегирад.

Моддаи 10. Тартиби ба консессия додани объектҳо

1. Объектҳо дар асоси озмун ба консессия дода мешаванд. Дар мавридҳои истисноӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон объектҳо дар асоси гуфтушуниди мустақими байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сармоягузори эътимоднок ба консессия дода мешаванд.

2. Объектҳо бе озмун танҳо дар мавриди таъмини амнияти давлатӣ, манфиатҳои муҳофизатии кишвар ва ё агар барои иштирок дар озмун дархости ягона ворид шуда бошад, ба консессия дода мешаванд.

3. Тартиб ва шартҳои гузаронидани озмун дар хусуси ба консессия пешниҳод намудани объектро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

Моддаи 11. Ба имзо расонидани шартномаи консессионӣ

1. Шартномаи консессионӣ байни конседент ва консессиядор дар шакли хаттӣ ба имзо расонида мешавад.

2. Шартномаи консессионӣ масъалаҳои зайлро дар бар мегирад:

- мавзӯи шартнома;
- объектҳои консессионӣ, аз ҷумла ҳудуди қитъаҳои замин ва сарватҳои зеризаминӣ, ҷазоҳои обу ҳаво;
- мӯҳлати эътибори шартномаи консессия ва оғози корҳо;
- ҳуқуқи ўҳдадорихоии тарафҳо;
- ҳаҷм ва тартиби пардохтҳои консессионӣ;
- пардохти андозҳои муқарраршуда ва дигар пардохтҳои тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҳаҷми сармоягузориҳои ҳарсола ва мӯҳлати ҷудо намудани маблағҳо,

инчунин ҳаҷми маҳсулот мувофиқи бизнес - нақша;

- талабот оид ба ҳифзи муҳити зист, бехатарии фаъолият ва ҳифзи қаъри замин;

- ҳуқуқи тарафҳо барои дастрас намудани маълумот доир ба фаъолияти консессионӣ;

- шартҳои ҷалби кормандони кироя, таълим, суғурта ва ҳифзи иҷтимоии онҳо тибқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- тартиб, шароит ва мӯҳлати баргардонидани объекти фаъолияти консессионӣ;

- оқибатҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилӣ дар сурати рӯҳ додани ҳолатҳои фавқулодда ва рафънопазир;

- тартиби баррасии баҳсу мунозира ва масъулияти тарафҳо барои вайрон кардани шартҳои шартнома;

- кафолатҳои молиявӣ, суроғаҳои ҳуқуқӣ ва реквизитҳои бонкии тарафҳо;

- шартҳои тағйир додан ва бекор намудани шартномаи консессионӣ.

3. Ба шартномаи консессионӣ дигар шартҳоро, ки хилофи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон нестанд, дохил кардан мумкин аст.

Моддаи 12. Пардохтҳои консессиядор

Консессиядор маблағҳои зеринро пардохт менамояд:

- пардохтҳои консессионӣ;

- маблағи бақайдгирии давлатии шартномаи консессионӣ;

- андозҳо ва дигар пардохтҳои, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Моддаи 13. Мӯҳлати эътибори шартномаи консессионӣ

1. Шартномаи консессионӣ вобаста ба хусусиятҳои техникий иқтисодии объекти консессионӣ ба мӯҳлати то 49 сол имзо карда мешавад. Мӯҳлати мазкур нисбати конҳои канданиҳои фойданок, ки хароҷоти зиёдро талаб намуда, давраи ҷуброни онҳо тулонӣ аст, татбиқ намегардад. Нисбат ба объектҳои алоҳида мумкин аст дар шартнома мӯҳлати дигар нишон дода мешавад, вале ин мӯҳлат наметавонад аз 99 сол зиёд бошад.

2. Баъди гузаштани мӯҳлати шартномаи консессионӣ консессиядоре, ки шартҳои шартномаро софдилона иҷро кардааст, барои тамдиди шартнома ҳуқуқи бартариятнокро соҳиб мегардад.

Моддаи 14. Ворид намудани тағйиру иловаҳо ба шартномаи консессионӣ ва қатъ кардани он

1. Ба шартномаи консессионӣ тибқи тартиби муқарраркардаи шартнома ва ё бо мувофиқаи тарафҳо тағйиру иловаҳо ворид карда мешаванд.

2. Шартномаи консессионӣ метавонад бо ризоияти тарафайн ё бо қарори суд дар ҳолати аз ҷониби яке аз тарафҳо риоя накардани шартҳои он қатъ карда шавад.

3. Амали шартномаи консессионӣ аз лаҳзаи аз феҳристи ягонаи давлатии шартномаҳои консессионӣ хориҷ кардани он қатъ карда мешавад.

Моддаи 15. Гузашт кардани ҳуқуқи ўҳдадориҳо аз рӯи шартномаи консессионӣ

1. Дар мавриди азнавташкилдиҳии яке аз тарафҳои шартномаи консессионӣ ҳуқуқи ўҳдадориҳои он ба ворисони қонунӣ мегузаранд, агар

дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё шартномаи концессионӣ тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

2. Қисман ё пурра гузашт кардани ҳуқуқу ўҳдадориҳои концессиядор ба шахсони сеюм, инчунин супоридани объекти концессионӣ танҳо бо иҷозати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 16. Суғурта

Концессиядор дар фаъолияти худ талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи суғуртаро риоя менамояд.

БОБИ 4. ҲУҚУҚ ВА ЎҲДАДОРИҲОИ КОНЦЕССИЯДОР

Моддаи 17. Ҳуқуқҳои концессиядор

1. Концессиядор ҳуқуқ дорад:

- тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бо истифода аз талаботи шартномаи концессионӣ дар қаламрави мавриди истифодааш бинои иншоот, роҳҳои фаръӣ, роҳҳои васеи мошингард ва хатҳои алоқаи телеграфу телефон ва ғайраҳо созад;

- дар мувофиқа бо конседент ва ҳангоми мусбӣ будани ҳулосаи экспертизаи экологӣ ба таркиби молу мулк тағйирот дарорад, дар объектҳои концессионӣ қорҳои азнавсозӣ, васеъкунӣ ва азнавтаҷҳизонии техниқиро, ки арзиши онҳоро зиёд мегардонад, анҷом диҳад;

- барои эҳтиёҷоти объекти концессионӣ ва қормандон молу мулк ва маводи зарурӣ ворид намояд;

- маҳсулоти истеҳсолкардаашро содир намояд;

- аз амали ғайриқонунии мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони мансабдори онҳо, инчунин шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба суд муроҷиат кунанд.

2. Концессиядор инчунин дорои дигар ҳуқуқҳои мебошад, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Моддаи 18. Уҳдадориҳои концессиядор

Концессиядор ўҳдадор аст:

- шартҳои шартномаи концессиониро риоя намояд;

- фаъолияти хоҷагии худро танҳо дар асоси қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи концессионӣ амалӣ намояд;

- баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳиро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монад;

- молу мулк ва объектҳои, ки дар асоси шартнома ба ӯ дода шудаанд, дар мўҳлати муқарраршуда ба конседент баргардонад, инчунин баъди анҷоми мўҳлати амали шартномаи концессионӣ ва ё қатъ шудани он молу мулки худро ихтиёрдорӣ намояд;

- қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар соҳаи меҳнат, шўғли аҳолӣ ва ҳифзи муҳити зист риоя намояд;

- дигар ўҳдадориҳоро, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст, иҷро намояд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 19. Тартиби баррасии баҳсҳо

1. Баҳсҳои байни консессиядор ва конседент тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мешаванд, агар дар шартномаи консессионӣ ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

2. Дар ҳолати ҳал нашудани баҳсҳо тарафҳо ҳуқуқ доранд, ки тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳалли баҳсҳо ба суд муроҷиат намоянд.

3. Баҳсҳои консессиядор бо шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар суд баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 20. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 21. Дар бораи аз эътибор соқит дониستاني Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 майи соли 1997 "Дар бораи консессияҳо" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, №10, мод.125) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 22. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе
26 декабри соли 2011 № 783

ҚАРОРИ
МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба қабул кардани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
"Дар бораи консессияҳо"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" қабул карда шавад.

2. Қарори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оиди тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" аз 15 майи соли 1997, № 430 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, № 10, мод. 126) аз эътибор соқит доништа шавад.

Раиси
Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ш. Зухуров

ш. Душанбе,

30 ноябри соли 2011, №603

ҚАРОРИ
МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
"Дар бораи консессияҳо"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи консессияҳо" баррасӣ намуда, қарор мекунад:
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" қонибдорӣ карда шавад.

Раиси
Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

М. Убайдуллоев

ш. Душанбе,
15 декабри соли 2011 № 234